

Politiskt Program 2026-2030

Socialdemokraterna Jämtlands län

Inledning

Vi socialdemokrater vill fortsätta att fortsätta bygga ett samhälle som håller ihop. Ett Jämtland Härjedalen där barn och unga får drömma och växa, där äldre får omsorg med värdighet och där människor kan leva och arbeta i hela länet.

Ett samhälle där vi hushållar med våra gemensamma resurser, där civilsamhälle och föreningsliv är en kraft och där tilliten växer, inte minskar.

Jämtland Härjedalen är en fantastisk och unik del av Sverige. Våra älvar, fjäll, skogar, kultur och levande lokalsamhällen bär på en styrka som inte går att hitta någon annanstans. Under de senaste åren har flera delar av länet vänt en lång tid av utflyttning till inflyttning, sett nya företagsetableringar och upplevt en starkare framtidstro. Samtidigt står vi inför tydliga utmaningar: en åldrande befolkning, hård press på välfärdens resurser och stora skillnader i möjligheten att bo, arbeta och leva i olika delar av länet.

Under mandatperioden har Socialdemokraterna haft ett ledande politiskt ansvar i Region Jämtland Härjedalen och i länets alla åtta kommuner. Det har gett oss både en unik möjlighet och ett stort ansvar att ta tag i svåra frågor och göra nödvändiga prioriteringar. Vi har styrt i ett av de mest ekonomiskt utmanande lägena på decennier, med hög inflation, snabbt ökade kostnader och en högerregering som inte gett kommuner och regioner de förutsättningar som välfärden behöver.

Trots detta har vi tagit ansvar. Vi har värnat välfärdens grunduppdrag, jobbat förebyggande, kortat vårdköer, arbetat politiskt för bättre arbetsmiljö i både kommuner och region, och samtidigt prioriterat så att bättre förutsättningar skapats för företag att växa och etablera sig i länet. Genom långsiktiga politiska prioriteringar har vi lagt grunden för fler jobb, ökad trygghet och en starkare framtidstro i hela Jämtland Härjedalen.

Samtidigt vet vi att jämlikhet och jämställdhet är avgörande för ett samhälle som håller ihop. Kvinnor i Jämtland Härjedalen har fortfarande sämre livsvillkor än män, och mäns våld mot kvinnor är ett av våra största samhällsproblem. Att stärka jämställdheten och bekämpa våldet är därför ett gemensamt ansvar för både kommuner och region och en självklar del av vårt samhällsbygge.

Vi lever i en tid som präglas av ökade motsättningar och nya krav. Statlig underfinansiering, marknadsstyrning av välfärden och ökade behov av lokal och regional beredskap pressar kommuner och regioner i hela landet. Klimatkrisen, global oro och ett försämrat säkerhetsläge i Europa påverkar även vardagen i Jämtland Härjedalen.

Men det finns också stora möjligheter. Den gröna omställningen skapar nya jobb och investeringar i norra Sverige. Jämtland Härjedalen har tillgång till förnybar energi, råvaror, kompetens och innovationskraft som gör det möjligt att vara en aktiv del av klimatomställningen. För att lyckas krävs fortsatta investeringar i utbildning, bostäder, modern infrastruktur och en välfärd som fungerar i hela länet.

Vi går inte till val på en enskild fråga.
Vi går till val på ett samhällsbygge.

Detta är Socialdemokraternas löfte till länets invånare:

Att ta ansvar

Att stärka välfärden och tryggheten och att fortsätta utveckla hela Jämtland Härjedalen.

Tillsammans med människor och lokalsamhällen i hela länet

Programmet är antaget av Distriktskongressen 18-19 april 2026

Sju löften för ett starkare Jämtland Härjedalen 2026-2030

1. En skola som ger alla barn en stark start och framtidstro

Alla barn och unga i Jämtland Härjedalen ska mötas av lärare som har tid, både för dig som räcker upp handen, och för dig som inte ber om hjälp men behöver det. Barn och elever ska ges alla möjligheter att lyckas, oavsett var de bor eller vilka förutsättningar de har med sig. I skolan läggs grunden för resten av våra liv. Vi prioriterar tidiga insatser, en stark elevhälsa så att skolan blir tillgänglig för alla med funktionsvariationer, god arbetsmiljö för lärare och utbildningar som matchar arbetsmarknadens behov. Skolan ska ge kunskap, trygghet och framtidstro.

2. Starkare primärvård – närmare människor

Du ska mötas av läkare och vårdpersonal som har tid för dig. Primärvården ska vara förstahandsvalet. Vi stärker hälsocentralerna, utvecklar fast läkarkontakt och ser till att vårdkedjorna hänger ihop. Vård ska ges i tid och nära där människor bor.

3. Äldreomsorg med värdighet och kontinuitet

Äldre ska möta kända ansikten, personal som behärskar svenska språket och känna trygghet i vardagen.

Omsorgen ska styras av äldres behov inte av minutstyrning och stoppur. Vi vill ge personalen bättre förutsättningar att använda sin kompetens och skapa kontinuitet i omsorgen.

Det ska vara tryggt att bli gammal i Jämtland Härjedalen

4. Kortare köer i psykiatrin – stöd genom hela livet

Barn och unga ska få stöd i tid och väntetiderna i barn- och ungdomspsykiatrin ska kortas. Psykisk ohälsa ska mötas tidigt och samordnat.

Men psykisk hälsa är en fråga genom hela livet. Vuxna som lever med stress, ångest, beroende eller depression ska möta en vård som är tillgänglig, sammanhållen och nära. Ingen ska behöva möta psykisk ohälsa ensam.

5. Karensavdraget ska bort och heltid ska vara norm i välfärden

Karensavdraget ska bort. De människor som varje dag jobbar på jobbet ska inte tvingas välja mellan sin hälsa och sin ekonomi. De som bär upp vård, omsorg och skola ska ha trygga villkor. Heltid ska vara norm och otrygga anställningar ska minska.

6. Klimatomställningen ska skapa jobb här

Jämtland Härjedalen är en av Sveriges största producenter av förnybar el. Den energi som produceras här ska också bidra till jobb och industriell utveckling i vårt län. Staten måste säkerställa rättvisa villkor och investeringar i elnät, industri och kompetensförsörjning. Vi ska vara en aktiv kraft i den gröna omställningen.

7. Infrastruktur utan vita fläckar

Hela Jämtland Härjedalen ska fungera – i vardag och i kris. Staten måste ta större ansvar för investeringar i vägar, järnväg, bredband och mobiltelefoni. Mobiltäckning är inte en lyx, det är samhällsservice.

Men ett starkt län byggs inte bara av infrastruktur och investeringar.

Ett starkt samhälle byggs av gemenskap, tillit och delaktighet, inte bara av investeringar och reformer. Där människor möts, engagerar sig och känner ansvar för varandra växer också framtidstron.

Därför vill vi stärka civilsamhället, kulturen, idrotten och det demokratiska deltagandet i hela Jämtland Härjedalen. När människor kan delta och påverka blir samhället både starkare och mer jämlikt.

Det är så vi bygger ett samhälle som håller ihop.

Samtidigt vet vi att jämlikhet och jämställdhet är avgörande för ett samhälle som håller ihop. Kvinnor i Jämtland Härjedalen har fortfarande sämre livsvillkor än män, och mäns våld mot kvinnor är ett av våra största samhällsproblem. Att stärka jämställdheten och bekämpa våldet är därför ett gemensamt ansvar för både kommuner och region och en självklar del av vårt samhällsbygge.

Välfärd i hela länet

En stark och jämlik välfärd är grunden för ett samhälle som håller ihop. I Jämtland Härjedalen ska människor kunna känna trygghet i vardagen oavsett var man bor, hur gammal man är eller vilka behov man har. Välfärden ska styras av behov, inte av marknadens logik, och den ska fungera i hela länet. Stoppa vinstjakten och marknadsmisslyckanden inom välfärden. Skattepengar ska gå till välfärden, inte till ägarnas lyxkonsumtion.

Som socialdemokrater tar vi ansvar för helheten. Det innebär att arbeta förebyggande och att prioritera vård, omsorg och stöd till människor när resurserna är begränsade. Ett återställande av det försämrade högkostnadsskyddet för läkemedel behövs. Att värna arbetsmiljön för dem som arbetar i välfärden och att se till att kvalitet och tillgänglighet går hand i hand. En fungerande välfärd är också avgörande för länets utveckling, för möjligheten att bo kvar, flytta hit och leva ett gott liv i hela Jämtland Härjedalen.

Sjukvård nära människor

Hälso- och sjukvården är en rättvisefråga och ska finnas nära människor och utgå från behov. I ett län med stora avstånd och olika förutsättningar krävs en vård som är både flexibel och likvärdig för att minska klassklyftor. Primärvården är navet i hälso- och sjukvården och ska vara stark i hela länet med rätt kompetens, god tillgänglighet och kontinuitet för patienterna.

Socialdemokraterna Jämtlands län

Under mandatperioden har vi tagit ansvar i ett mycket ansträngt läge. Vi har arbetat för att stärka bemanningen, ökat antalet besök inom primärvården och utvecklat nya arbetssätt som egenmonitorering och digitala lösningar. Samtidigt har vi stärkt den nära vården dvs. den vård som ges utanför sjukhuset och nära där människor bor och byggt ut en väl fungerande ambulanssjukvård, genom investeringar i nya ambulansstationer, filialer och hälsocentraler i hela länet. Vården ska fungera för dem som har svårast att ta sig till den. Därför är hembesök, mobila team och samverkan mellan olika delar av vården viktiga verktyg. Sjukhuset är en central del av länets vårdstruktur och ska präglas av stabilitet, kompetens och tillit, både för patienter och medarbetare.

Den samiska befolkningen är en självklar del av Jämtland Härjedalen. Det innebär att hälso- och sjukvården behöver ta hänsyn till språk, kultur och livsvillkor och att kunskapen om samiska förhållanden stärks hos våra medarbetare. Detsamma gäller personer som valt att bosätta sig i Jämtland Härjedalen från andra länder. En jämlik vård förutsätter att språkliga och kulturella hinder kan överbryggas och att vården möter människor med respekt och förståelse för olika livsvillkor. Personalen inom vården ska ha god kunskap i HBTQI+ för att försäkra ett bättre stöd, hjälp, vård, förebyggande vård och bemötande.

Socialdemokraterna vill fortsätta utveckla en sjukvård som är trygg, sammanhållen jämlik och jämställd. Vården ska ta hänsyn till kunskapsbrister och bättre spegla kvinnors och mäns olika behov och förutsättningar. Människor ska få vård i rätt tid och på rätt nivå. Vi vill fortsätta utvecklingen för en fast läkarkontakt i primärvården, så att fler patienter möter samma läkare över tid. Kontinuitet skapar trygghet, bättre medicinsk kvalitet och minskar onödiga vårdkontakter.

Tandvården är en självklar del av hälso- och sjukvården. I Jämtland Härjedalen ska barn och vuxna ha tillgång till en tillgänglig och förebyggande tandvård i hela länet. Skillnader i tandhälsa mellan olika grupper måste minska, och ekonomiska hinder ska inte leda till att människor avstår från nödvändig vård.

Regionen behöver därför stärka Folktandvårdens långsiktiga förutsättningar, säkra kompetensförsörjningen och utveckla arbetssätt som gör att resurser används där behoven är som störst.

Starka medarbetare och en hållbar arbetsmiljö

Alla som kan arbeta ska kunna göra det och också kunna leva på sin lön. Heltid ska vara norm, och schyssta arbetsvillkor samt trygga anställningar ska vara självklarheter. En stark välfärd i hela Jämtland Härjedalen förutsätter medarbetare som orkar, vill och kan stanna kvar i sina yrken. När offentligheten upphandlar ska det ställas krav på social hållbarhet som bygger på kollektivavtalsliknande villkor. Många av dem som i dag bär upp välfärden har invandrat till Sverige. Deras kompetens och erfarenheter är en central del av vår gemensamma kompetensförsörjning. Ett inkluderande arbetsliv är därför avgörande för att klara framtidens behov inom vård, omsorg och skola.

För att skapa en mer hållbar arbetsmiljö inom välfärdens verksamheter behöver vi tänka nytt. Socialdemokraterna vill verka för lösningar som stärker både hälsa och kontinuitet, exempelvis genom att arbetstid, lön och pension kombineras på ett sätt som gör det möjligt att arbeta längre och friskare. I samverkan med fackliga organisationer kan olika lösningar för olika verksamheter arbetas fram. Det är ett sätt att bättre ta tillvara erfarenhet och kompetens, minska sjukfrånvaron och stärka verksamheterna långsiktigt. Andelen deltids- och timanställningar behöver också minska. Otrygga anställningar påverkar inte bara arbetsmiljön här och nu, utan riskerar också att leda till låga pensioner och

Socialdemokraterna Jämtlands län

Vi vill också avskaffa det orättvisa karensavdraget. Ingen ska behöva välja mellan sin hälsa och sin ekonomi. Karensavdraget slår särskilt hårt mot dem som jobbar på jobbet där det inte är möjligt att arbeta hemifrån. Rätten till sjuklön från första dagen är en fråga om respekt och rättvisa för de människor som varje dag bär upp välfärden. regionen är länets största arbetsgivare, och vi ska arbeta för att vara attraktiva, trygga och utvecklande arbetsgivare inom välfärdssektorn, i nära samverkan med de fackliga organisationerna.

Ett hållbart arbetsliv är en rättvisefråga men också en kvalitetsfråga för hela välfärden. Eftersom majoriteten av medarbetarna inom vård, omsorg, skola och barnomsorg är kvinnor är arbetsvillkor, bemanning och arbetsmiljö också en tydlig jämställdhetsfråga. Trygga anställningar och hållbara scheman stärker både kvaliteten i verksamheten och jämställdheten i samhället.

Psykisk hälsa för alla åldrar

Psykisk ohälsa bland barn och unga är en av vår tids största folkhälsoutmaningar. I Jämtland Härjedalen har behoven varit stora, och vi har under mandatperioden tagit viktiga steg för att stärka stödet tidigt, nära och samordnat.

Vi har byggt ut ungdomsmottagningarna i länet, etablerat Mini Maria och förbättrat tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatri. Antalet neuropsykiatriska utredningar har ökat kraftigt, vilket gjort att fler barn och familjer fått svar och rätt stöd. Samtidigt visar behoven – med många barn och unga i kontakt med vården – att arbetet måste fortsätta och stärkas.

Psykisk hälsa för alla åldrar, forts

För oss är det självklart att hela kedjan runt barn och unga ska fungera. Grunden för psykisk hälsa läggs tidigt i livet. Stödet till familjer med små barn behöver därför stärkas. Föräldra- och barnteam, familjecentraler och ett nära samarbete mellan barnhälsovård, förskola och socialtjänst är avgörande för att upptäcka svårigheter tidigt och sätta in rätt stöd innan problemen växer. Tidiga insatser i familjecentraler, en närvarande elevhälsa, stöd i skolan och en tillgänglig specialistvård måste hänga ihop. Genom gemensamt ansvar, tydliga roller och fungerande arbetssätt mellan region, arbetarkommuner och andra aktörer kan behov uppmärksammas tidigt och färre barn riskera att falla mellan stolarna.

Jämtland Härjedalen sticker tyvärr ut med höga suicidtal. Bakom varje siffra finns en människa, en familj och ett lokalsamhälle som påverkas. Det är en tydlig signal om att samhället måste göra mer tidigare, mer samordnat och mer långsiktigt. Barn- och ungdomspsykiatri och vuxenpsykiatri måste ha tillräckliga resurser för att möta behoven i tid. Väntetiderna ska kortas och vården ska vara tillgänglig i hela länet.

Under mandatperioden har viktiga steg tagits, men den psykiska hälsan måste ses i ett livsperspektiv. Vuxna som lever med ångest, depression, beroende eller långvarig stress behöver stöd som är tillgängligt, sammanhållet och lätt att ta del av. Ensamhet, ekonomisk otrygghet och brist på sociala sammanhang riskerar att fördjupa ohälsan. Särskilt utsatta är personer som lever i ekonomisk otrygghet, ensamhet eller diskriminering. Psykisk ohälsa är nära kopplad till livsvillkor, och därför måste insatserna vara både medicinska och sociala.

Som socialdemokrater vill vi fortsätta bygga vårdkedjor som hänger ihop från primärvård och psykosocialt stöd till specialistpsykiatri och kommunala insatser. Förebyggande arbete i arbetsliv, föreningsliv och lokalsamhällen är avgörande för att minska risken för att människor hamnar i allvarliga kriser. Ingen ska behöva möta psykisk ohälsa ensam.

Socialdemokraterna Jämtlands län

Äldreomsorg med värdighet och kontinuitet

En trygg och värdig äldreomsorg är en grundpelare i välfärden och ett mått på hur vi tar hand om varandra genom livet. Alla äldre i Jämtland Härjedalen ska kunna känna trygghet, delaktighet och respekt oavsett var i länet man bor eller vilken omsorgsform man har behov av. Allt fler äldre efterfrågar boendeformer som ligger mellan det egna hemmet och särskilt boende, exempelvis trygghetsboenden. En sådan utveckling kan öka tryggheten för den enskilde och samtidigt bidra till större rörlighet på bostadsmarknaden.

Äldreomsorgen ska präglas av kontinuitet och kvalitet. För den enskilde handlar det om att möta kända ansikten, få ett gott bemötande, ha inflytande över sin vardag och känna sig trygg med att omsorgen fungerar. Omsorgen ska styras av äldres behov, inte av minutstyrning och stoppur. Vi vill ge personalen bättre förutsättningar att använda sin kompetens och skapa kontinuitet i omsorgen. God kommunikation är avgörande för trygg omsorg. Därför behöver språk- och kulturkompetensen i äldreomsorgen stärkas.

För att det ska vara möjligt krävs tillräckliga resurser, stabil bemanning och god samverkan mellan kommunernas omsorg och regionens hälso- och sjukvård. Ingen äldre ska behöva falla mellan huvudmän och mötas av bristande ansvarstagande.

Personalens villkor är avgörande för omsorgens kvalitet. En fungerande äldreomsorg förutsätter trygga anställningar, god arbetsmiljö och möjlighet till kompetensutveckling. Kontinuitet i personalgruppen stärker både omsorgen och arbetsmiljön. Kommunerna har ett stort ansvar för att äldreomsorgen är en attraktiv arbetsplats där medarbetare orkar och vill stanna kvar.

Äldreomsorgen är också en jämställdhetsfråga. Kvinnor lever längre, använder äldreomsorg i större utsträckning och utgör majoriteten av omsorgens medarbetare. Därför måste omsorgens kvalitet, resurser och arbetsvillkor ses som en central del av arbetet för jämställdhet och jämlik välfärd.

Det förebyggande arbetet är viktigt för att fler ska kunna leva ett självständigt liv med god hälsa högt upp i åldrarna. Anhöriga gör i dag en mycket stor insats för äldre i hela länet. Deras engagemang är ovärderligt, men får aldrig tas för givet. Stöd till anhöriga behöver utvecklas så att omsorgsansvaret inte leder till egen ohälsa eller utmattning. Möjligheter till social gemenskap, fysisk aktivitet, kultur och ett rikt föreningsliv bidrar till livskvalitet och minskar ensamhet. Civilsamhällets insatser är här ett viktigt komplement till den offentliga omsorgen och ska ges goda förutsättningar.

Omsorgen ska också vara jämlik och inkluderande. Äldreomsorgen ska präglas av respekt för människors identitet och livserfarenheter, oavsett kön, sexuell identitet, etnisk bakgrund eller livssituation. En trygg omsorg förutsätter att människor blir sedda som individer. Äldre med samisk bakgrund ska kunna mötas av omsorg som tar hänsyn till språk, kultur och livsvillkor. En äldreomsorg som respekterar människors identitet och erfarenheter är en förutsättning för trygghet och värdighet.

Som socialdemokrater vill vi fortsätta utveckla en äldreomsorg som håller ihop, där omsorg, vård och socialt stöd samverkar och där den äldre alltid står i centrum. Det ska vara tryggt att bli gammal i Jämtland Härjedalen.

Socialdemokraterna Jämtlands län

Ett hållbart och växande län

Ett starkt Jämtland Härjedalen bygger på arbete, företagande och hållbar utveckling i hela länet. För att välfärden ska fungera långsiktigt krävs ett livskraftigt näringsliv, tillgång till kompetens och investeringar som skapar jobb samtidigt som vi tar ansvar för klimatet och miljön.

Som socialdemokrater ser vi tillväxt, klimatomställning och social hållbarhet som delar av samma samhällsbygge. För att den gröna omställningen ska skapa jobb i Jämtland Härjedalen krävs en aktiv regional politik för kompetensförsörjning och industriell utveckling. Samverkan mellan utbildningssystem, näringsliv och fackliga organisationer är avgörande för att företag ska kunna växa och etablera sig i länet.

Det är genom att hålla ihop dessa perspektiv som vi skapar framtidstro, stärker konkurrenskraften och gör det möjligt för människor att bo, arbeta och leva i hela Jämtland Härjedalen.

I Jämtland Härjedalen behövs fler bostäder som är tillgängliga, ekonomiskt rimliga och utgår från hur människor vill leva idag. Vi vill se en bostadspolitik som gör det möjligt att bygga där människor vill leva, arbeta och bilda familj.

Skyddet av dricksvatten och livsmiljöer är avgörande för Jämtland Härjedalen. Socialdemokraternas kongressbeslut att stoppa gruvbrytning i alunskiffer då det inte finns säkra metoder så länge den inte kan ske på ett bevisat säkert sätt utan att hota vattenkvaliteten, är därför både viktigt och avgörande för vår livsmiljö. Gruvor eller annan industriell verksamhet får aldrig tillåtas göra vatten otjänligt eller riskera långsiktiga skador på dricksvatten och livsmiljöer.

Socialdemokraterna Jämtlands län

Våra vatten är också en viktig del av Jämtland Härjedalens natur, livsmiljöer och attraktionskraft. Ett hållbart fiske bidrar till friluftsliv, folkhälsa, lokal utveckling och besöksnäring och förutsätter en långsiktig och ansvarsfull förvaltning. Det är viktigt att värna den biologiska mångfalden i sjöar och vattendrag och att stärka förutsättningarna för livskraftiga fiskbestånd, med balans mellan miljöhänsyn, samhällsnytta och lokala förutsättningar.

Näringsliv och jobb i hela länet

En stark välfärd förutsätter ett starkt näringsliv. I Jämtland Härjedalen finns en bred näringslivsstruktur, från småföretag och entreprenörer till industriverksamheter och ett av landets starkaste besöksnäringsskuster. Många människor kombinerar anställning med eget företagande, och utvecklingspolitiken måste därför utgå från hela länets olika förutsättningar. Offentlig upphandling är ett viktigt verktyg för regional utveckling. Genom att ställa krav på kvalitet, hållbarhet och goda arbetsvillkor kan kommuner och region bidra till att stärka lokala och nationella leverantörer och skapa fler jobb i länet. Offentliga upphandlingar ska bidra till ordning och reda på arbetsmarknaden. Genom krav på schyssta villkor, seriösa leverantörer och aktiv uppföljning ska arbetslivskriminalitet och välfärdsbrottslighet motverkas.

Samtidigt är offentliga arbetstillfällen en viktig del av länets arbetsmarknad. Statliga och regionala arbetstillfällen ska finnas i hela länet. Genom ökad statlig närvaro, ett aktivt regionalt arbetsgivaransvar och utvecklade möjligheter till distansarbete kan arbetsmarknaden stärkas i hela Jämtland Härjedalen.

Jämtland Härjedalen ska ta en tydligare plats i Sveriges tillväxt. Vi vill att fler företag ska starta, växa och etablera sig i länet, inom industri, besöksnäring, gröna näringar och nya framtidsbranscher. Med rätt investeringar, en aktiv kompetenspolitik och nära samverkan mellan utbildningssystem, näringsliv och fackliga organisationer kan tillväxten öka och fler jobb skapas i hela Jämtland Härjedalen.

För oss socialdemokrater är det tydligt att ekonomisk utveckling och ansvarstagande inte står i motsats till varandra. Tvärtom är den gröna omställningen, schyssta arbetsvillkor och långsiktighet avgörande för att företag ska kunna växa och för att nya jobb ska skapas. De gröna näringarna utgör ett starkt ben för länets utveckling. Genom fler jobb inom skogen, lantbruket och industrin kan den gröna omställningen bidra till att stärka Jämtland Härjedalen.

Näringsliv och jobb i hela länet, forts

En konkurrenskraftig och stärkt jordbrukssektor är därför en av de viktigaste framtidsfrågorna för länet. Mer livsmedel behöver produceras i Jämtland Härjedalen. För att det ska vara möjligt krävs både ökad efterfrågan och ett stärkt stöd till branschen. En landsbygdspolitik som skapar förutsättningar för att bo, verka och leva på landsbygden är en av våra viktigaste byggstenar, både ur ett säkerhetspolitiskt och ett näringslivspolitiskt perspektiv. Nya tekniker, hållbara produktionsmetoder och stärkt förädling kan bidra till både ökad självförsörjning och nya arbetstillfällen i länet.

Skogen är en av våra största tillgångar. Den skapar jobb och exportvärden och är en förutsättning för levande samhällen i hela länet.

När vi bygger i trä, utvecklar biobaserade material och ersätter fossilberoende alternativ bidrar skogen till att binda koldioxid och stärka både klimatet och den lokala ekonomin. Ett hållbart brukande av skogen är därför inte ett hinder för omställningen, utan en central del av lösningen.

Jämtland Härjedalen har ett betydande överskott av förnybar och fossilfri energi. Varje år produceras över sex terawattimmar el, främst från vattenkraft men i allt högre grad även från vindkraft. Omkring 90 procent av elen exporteras till andra delar av landet. Det gör länet till en avgörande del av Sveriges elektrifiering och klimatomställning och till en attraktiv plats för industriell utveckling och nya etableringar. Det är avgörande att den energi som produceras i länet också stärker vår egen utveckling.

Investeringar i elnät, systemstabilitet och lokal industriell etablering ska bidra till jobb och konkurrenskraft i Jämtland Härjedalen, inte enbart exporteras vidare utan regional nytta. Det förändrade säkerhetsläget i Europa innebär också nya möjligheter för industriell utveckling i länet. Strategiskt viktiga verksamheter, inklusive försvarsrelaterad industri, ska ges goda förutsättningar att växa i Jämtland Härjedalen i samverkan med lokala och nationella aktörer.

Besöksnäringen spelar också en central roll för jobb, inflyttning och attraktivitet. Den bidrar till att fler människor vill bo och verka i länet, vilket i sin tur stärker både näringsliv och välfärd. För att besöksnäringen ska vara långsiktigt hållbar behöver turismens kostnader och intäkter hänga ihop. Därför är vi öppna för en lokalt förankrad turistavgift som bidrar till hållbar utveckling i hela länet.

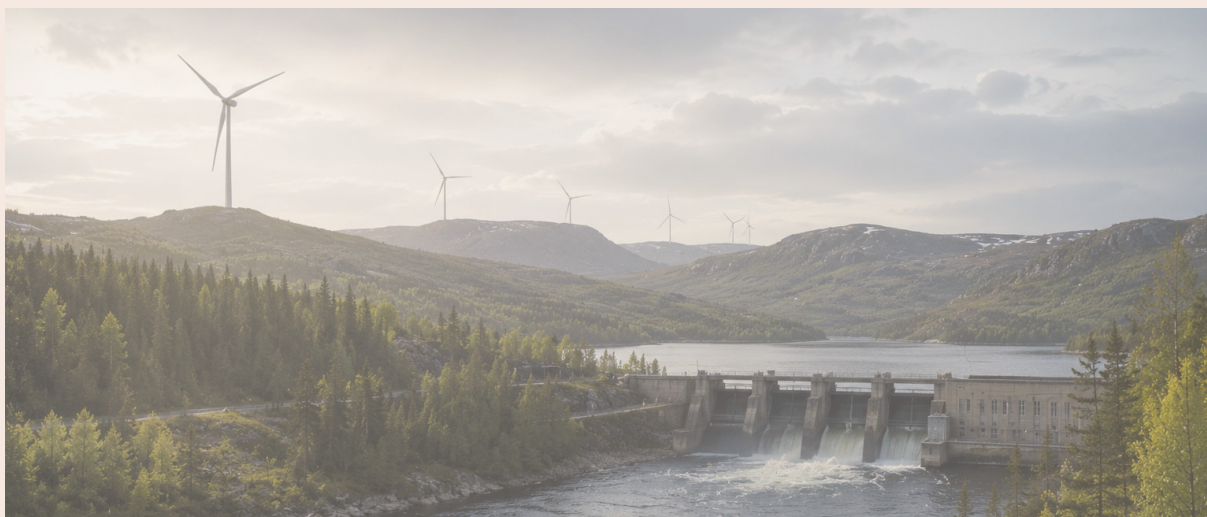
Klimatomställning, energi och regional beredskap

Vi som bor och verkar i Jämtland Härjedalen vet att klimatomställningen måste vara både hållbar och verklighetsnära. Energiproduktion och skogsbruk påverkar människors vardag, och omställningen måste gå att leva med i både stad och glesbygd. Klimatpolitiken ska vara långsiktig, rättvis och förankrad i lokala förutsättningar.

Jämtland Härjedalen är en avgörande del av Sveriges energisystem. Vi producerar stora mängder förnybar el, men värdet av den måste också komma vårt län till del genom att en större del av länets energiproduktion förbrukas inom länet. Vi socialdemokrater ser också behovet av att långsiktigt garantera kommuner ersättning för befintlig och ny vindkraft samt ett behov av att utreda återföring av del av de värden som vattenkraften skapar till de områden där kraftproduktion sker. Staten måste ta ansvar för att elmarknadens utformning och nya överföringslösningar inte leder till oskäligt höga elpriser eller försämrade villkor för hushåll och företag i norra Sverige.

Den nationella strategin för industriell omställning får inte begränsas till Norrbotten och Västerbotten. Jämtland Härjedalen ska ges samma förutsättningar genom investeringar i elnät, infrastruktur och kompetensförsörjning. Omställningen ska skapa jobb, stärka leveranssäkerheten och bidra till regional utveckling.

Klimatomställningen är också en fråga om beredskap. Extremväder, energistörningar och globala kriser ställer ökade krav på robusta system och lokal handlingskraft. Vi ska vara en aktiv kraft i omställningen på ett sätt som stärker både klimatet och våra samhällen.

Socialdemokraterna Jämtlands län

Utbildning, kompetens och livslångt lärande

Utbildning är en av de viktigaste investeringarna för Jämtland Härjedalens framtid. En stark och likvärdig utbildning, från förskola till högre studier och vuxenutbildning, är avgörande både för människors livschanser och för länets långsiktiga kompetensförsörjning.

Skolan lägger grunden för jämlikhet, demokrati och framtidstro. Alla barn och unga i Jämtland Härjedalen ska ges likvärdiga möjligheter att lyckas i skolan, oavsett var man bor eller vilka förutsättningar man har med sig. Skillnader i skolresultat mellan kommuner och mellan elever med olika bakgrund måste minska. Alla barn ska ha rätt till en trygg och pedagogisk förskola av hög kvalitet. Tidiga insatser, tillräckliga resurser och en stark elevhälsa är avgörande för att fler barn ska nå kunskapsmålen och må bra under sin skoltid. Skolan ska uppmuntra elever till ökad fysisk aktivitet och rörelse.

Skolan ska vara en trygg och tillgänglig plats och verksamhet för alla elever, oavsett deras bakgrund, etnicitet, funktionsvariation, kön eller sexuell läggning. Där barn och unga får stöd att kunna utvecklas kunskapsmässigt, socialt och emotionellt. Vi vill se en inkluderande utbildning, där olikheter är en styrka och där varje elev får rätt förutsättningar att nå sin fulla potential.

Lärarna är oersättliga i skolan. För att kunna rekrytera och behålla kompetenta lärare krävs god arbetsmiljö, rimlig arbetsbelastning och möjlighet till professionell utveckling. Kommunerna har ett stort ansvar för att skolan är en attraktiv arbetsplats och för att undervisningen håller hög kvalitet i hela länet.

Gymnasieskolan spelar en central roll i övergången mellan skola och arbetsliv. Utbildningsutbudet behöver i högre grad spegla arbetsmarknadens behov i länet, samtidigt som alla unga ska ges möjlighet till breda studieval och vidare studier. Ett nära samarbete mellan skola, näringsliv och offentliga arbetsgivare är viktigt för att stärka ungas etablering i arbetslivet.

Den kommunala vuxenutbildningen, yrkesutbildningar och omställningsinsatser är avgörande för att människor ska kunna byta spår, vidareutbilda sig och möta ett arbetsliv i förändring. Möjligheten till livslångt lärande ska finnas i hela länet, även för dem som bor långt från större utbildningsorter. Lärcentra, distanslösningar och flexibla studieformer är därför viktiga verktyg.

Utbildning, kompetens och livslångt lärande, forts

Mittuniversitetet är en central aktör för regionens utveckling. Universitetets utbildningar, forskning och samverkan med offentlig sektor och näringsliv bidrar till innovation, kompetensförsörjning och attraktiva livsmiljöer. För att stärka Jämtland Härjedalens konkurrenskraft krävs ett fortsatt nära samarbete mellan universitetet, kommunerna, regionen och arbetslivet.

Folkbildningen och folkhögskolorna har också en viktig roll i utbildningslandskapet. De skapar vägar till studier, arbete och samhällsengagemang och når människor som annars riskerar att hamna utanför. I ett län med stora avstånd är dessa utbildningsformer särskilt betydelsefulla.

Som socialdemokrater vill vi se ett sammanhållet utbildningssystem där skola, vuxenutbildning, högre utbildning och arbetsliv hänger ihop. Utbildning ska ge både kunskap och framtidstro samt bidra till ett jämställt, jämlikt, hållbart och växande Jämtland Härjedalen.

Socialdemokraterna Jämtlands län

Infrastruktur och digital tillgång för alla

Jämtland Härjedalen är ett vidsträckt län med människor boende i alla delar av geografien. Det ställer särskilda krav på välfungerande kommunikationer både för transport av människor och varor och för digital tillgänglighet. Infrastruktur är en grundförutsättning för tillväxt, sammanhållning och beredskap, och avgörande för att människor ska kunna bo, arbeta och driva företag i hela länet.

För att länet ska fortsätta utvecklas krävs långsiktiga investeringar i både fysisk och digital infrastruktur. Det förutsätter att staten tydligt ser behovet och nyttan av satsningar på vägar, järnväg, flyg, fiber och mobilnät även i vår del av landet. Infrastrukturpolitiken måste ta hänsyn till stora avstånd, gles befolkning och ett omfattande godsflöde inte enbart till befolkningsmängd.

Sveriges inträde i Nato och det förändrade säkerhetsläget i Europa har tydliggjort Jämtland Härjedalens strategiska betydelse. Öst-västliga förbindelser lyfts av både EU och det svenska försvaret som avgörande, och länet pekas ut som ett logistiknav. Det ger stora möjligheter, men också ansvar. De investeringar som görs måste gynna både civila och militära behov och samtidigt bidra till regional utveckling.

Kollektivtrafiken är länets livsnerv och en nyckel till framtiden. Den bygger större arbetsmarknader, möjliggör studier och fritid och är ett grundläggande verktyg för att klara klimatmålen. För att möta förändrade resmönster, ökat distansarbete och nya arbetsformer krävs ett ökat utbud, bättre samordning och tydligare marknadsföring. Kollektivtrafiken måste vara flexibel och utvecklas i takt med människors behov. Den ska hålla ihop länet och leda oss mot ett mer hållbart samhälle.

Ett fungerande näringsliv i hela länet förutsätter att gods- och postflöden fungerar utan vita fläckar. Företag i såväl stad som glesbygd måste kunna ta emot varor och skicka gods till rimlig kostnad och inom acceptabel tid. Därför krävs en aktiv politik för godstransporter, där nya lösningar utvecklas för glesbygd och där gods- och persontrafik kan samordnas för att skapa hållbara och kostnadseffektiva flöden. Gods- och postgången är en del av länets livsnödvändiga logistik och måste säkras i hela Jämtland Härjedalen.

Infrastruktur och digital tillgång för alla, forts

Inlandsbanan är en strategisk pulsåder för norra Sveriges basnäringar inom skog, energi, industri och besöksnäring. Med nödvändiga investeringar kan Inlandsbanan och dess tvärbanor snabbt bli en integrerad del av det nationella järnvägssystemet. Den kan fungera som en grön godskorridor som både stärker regional logistik och avlastar ett redan hårt belastat järnvägsnät. Inlandsbanan är också viktig ur beredskaps- och totalförsvarsperspektiv och måste ges en tydligare roll i framtidens transportsystem.

Vägnätet är avgörande för länets tillgänglighet. Med tolv procent av Sveriges yta och en stor andel av befolkningen boende i glesbygd är behovet av säkra, snabba och fungerande vägar särskilt stort. De två huvudstråken E14 och E45 är livsviktiga för både näringsliv och vardagsresor. En fortsatt utveckling av gång- och cykelvägnätet uppmuntrar till både hållbara resor inom och i anslutning till våra tätorter runt om i länet. Anslagen till det finmaskiga vägnätet måste öka, och trafiksäkerheten ska stärkas genom förbättrad vägstandard inte genom generella hastighetssänkningar. Resurstilldelningen mellan län måste bli mer rättvis och ta hänsyn till slitage från omfattande gods- och genomfartstrafik.

Flygtrafiken till Åre Östersund Airport och Svegs flygplats är fortsatt avgörande för fjärrtransporter i länet. Flyget måste ställa om för att bli hållbart, och utvecklingen går snabbt framåt med el- och vätgasdrivna flygplan. Samtidigt öppnar ny teknik, som drönare för logistik och samhällsservice, nya möjligheter. I ett vidsträckt län som Jämtland Härjedalen behöver alla hållbara transportlösningar tas till vara.

Digital infrastruktur är lika viktig som den fysiska. Snabbt bredband och fungerande mobiltelefoni är grundläggande för modern välfärd, företagande och flexibla arbetsliv. Trots detta finns fortfarande stora skillnader i tillgången, särskilt i glesbygden. Där kommersiella aktörer inte bygger ut måste staten ta ett större ansvar. Vita fläckar i mobilnätet skapar både otrygghet och tillväxthinder. Möjligheten till mobil kommunikation måste betraktas som en grundläggande samhällsservice som ska fungera för alla oavsett var man bor.

Ett samhälle som håller ihop

Ett samhälle som håller ihop byggs av tillit, delaktighet och gemenskap. Det handlar om trygghet i vardagen, men också om att människor känner sig inkluderade, behövda och delaktiga i samhällsutvecklingen. I Jämtland Härjedalen är detta särskilt viktigt i ett stort län med långa avstånd, starka lokalsamhällen och ett rikt ideellt engagemang.

Som socialdemokrater vet vi att starka gemensamma lösningar, ett levande civilsamhälle med jämställda och jämlika livsvillkor är avgörande för demokratin och sammanhållningen. Integration handlar om att människor ges möjlighet att etablera sig, arbeta, lära sig språket och bli en del av samhällsgemenskapen. Integration är en ömsesidig process som stärker både individen och länets utveckling. För att det ska fungera krävs trygga livsvillkor, arbete eller tillgång till utbildning som leder till arbete. Ett samhälle som håller ihop och inte splittras.

Alla människor ska känna sig trygga och kunna ta del av friheter och rättigheter som ett demokratiskt samhälle innebär. Vi ska jobba systematiskt för att motverka HBTQI+-personers utsatthet.

Tillgång till grundläggande samhällsservice är avgörande för att människor ska kunna bo, leva och verka i hela Jämtland Härjedalen. Skillnader i livsvillkor mellan olika grupper och mellan olika delar av länet måste minska. Ett samhälle som håller ihop förutsätter jämlika och jämställda förutsättningar, oavsett kön, sexuell läggning, ålder, bakgrund eller bostadsort.

Oavsett var man bor ska man kunna känna trygghet i att service från stat, region och kommun finns nära och fungerar. När service försvinner ur vardagen urholkas tilliten och möjligheten till utveckling. Därför behöver statlig närvaro, lokal service och samordnade lösningar stärkas i hela länet. Vi vill införa inställelsetider för polisen, du ska vara trygg både i stad och på Sveriges och länets landsbygder. Ett starkt Jämtland Härjedalen förutsätter att staten, regionerna och kommunerna arbetar tillsammans. När vi samordnar våra insatser och håller ihop politiken används resurserna bättre och skillnader mellan olika delar av länet kan minska.

Trygghet, demokrati och delaktighet

Trygghet skapas i människors vardag. Det handlar om möjligheten att bo tryggt till en rimlig kostnad, om tillgång till arbete och om en välfärd som fungerar. I Jämtland Härjedalen ska även unga och människor med vanliga inkomster kunna förvänta sig en bostad av god kvalitet. Därför är det viktigt att kommunerna fortsatt värnar en stark allmännytta med rimliga hyror.

Demokratin stärks när människor har möjlighet att påverka och känna delaktighet. Civilsamhället är här en bärande kraft. Ideella föreningar, folkrörelser, studieförbund och samfund skapar mötesplatser där människor möts över generations-, kultur- och klassgränser. Det bidrar till sammanhållning, motverkar ensamhet och stärker tilliten i samhället.

Region Jämtland Härjedalen och flera av länets kommuner är samiska förvaltningskommuner. Det är ett viktigt ansvar som innebär att skapa förutsättningar för att ett samiskt kulturarv och språk kan bevaras och utvecklas. Med ett särskilt fokus på barn och unga tar vi oss an uppdraget.

I ett län som Jämtland Härjedalen, med begränsat kommersiellt utbud i många delar, är civilsamhällets betydelse särskilt stor. Folkbildningen och studieförbunden når människor där de bor och verkar och spelar en avgörande roll för demokrati, kultur och livslångt lärande. Statliga neddragningar på studieförbund riskerar därför att slå hårt mot både delaktighet och social sammanhållning i vårt län.

Som socialdemokrater vill vi stärka civilsamhällets långsiktiga förutsättningar. Offentliga aktörer ska samverka med civilsamhället men aldrig ersätta sitt ansvar med ideella insatser. Ett starkt civilsamhälle kräver stabila villkor, respekt för självständigheten och möjlighet att verka i hela länet.

Socialdemokraterna Jämtlands län

Kultur, idrott, föreningsliv och jakt

Kultur, idrott och föreningsliv är en central del av välfärden och bidrar till både hälsa och livskvalitet. Alla i Jämtland Härjedalen ska ha möjlighet att ta del av idrott och kulturskapande, oavsett var man bor eller vilka resurser man har.

Bibliotek, kulturskolor, museer och lokala mötesplatser är viktiga delar av länets kulturinfrastruktur. Kulturskolan ger barn och unga möjlighet att utvecklas, uttrycka sig och hitta nya sammanhang. Den ska vara tillgänglig på jämlika villkor och ges långsiktiga förutsättningar att utvecklas. Kulturupplevelser kan också bidra till bättre psykisk hälsa och vara en resurs i rehabilitering och återhämtning.

Idrottsrörelsen och föreningslivet bärs till stor del av ideellt engagemang. Ledare, utövare och föräldrar skapar sammanhang där människor möts, rör på sig och känner gemenskap. Detta engagemang är ovärderligt och ska ges goda och långsiktiga villkor.

Jakten är för många jämtlänningar och härjedalingar en viktig del av kulturarvet och identiteten. Den bidrar till friluftsliv, naturförvaltning och gemenskap och är för vissa även en del av försörjningen. Jaktturismen är ett betydelsefullt inslag i besöksnäringen och skapar arbetstillfällen i hela länet. Det är viktigt att olika intressen kan samexistera i skog och mark, och att jakt- och viltförvaltningen präglas av långsiktighet, lokal kunskap och ansvarstagande samtidigt som allmänheten har tillgång till jaktmöjligheter. Förvaltningen av jakt- och fiskerätten bör även fortsättningsvis hanteras av staten. Alla som bor i Sverige ska omfattas av samma regler.

Krisberedskap och civilsamhällets roll

De senaste årens kriser – pandemin, extremväder och ett försämrat säkerhetsläge i Europa – har tydligt visat hur avgörande lokal och regional krisberedskap är. I Jämtland Härjedalen, med stora avstånd och utspridd befolkning, ställs särskilda krav på samhällets förmåga att fungera när det provas.

Kommuner och region har ansvar för sina verksamheter även vid kris, men staten måste ta ett tydligare ansvar för finansiering och likvärdiga förutsättningar i hela landet. Robust infrastruktur, fungerande energiförsörjning, livsmedelsberedskap och tillgång till vård och omsorg är grundläggande för tryggheten.

Civilsamhället är en viktig del av samhällets krisberedskap. Ideella organisationer, frivilliga inom räddningstjänst och fjällräddning samt studieförbund och föreningar bidrar med lokal kunskap, tillit och handlingskraft. Deras insatser bygger på långsiktigt engagemang och kan inte skapas först när krisen är ett faktum.

Som socialdemokrater vill vi stärka samverkan mellan offentliga aktörer och civilsamhället i beredskapsarbetet, samtidigt som det offentliga ansvaret tydligt värnas. Ett samhälle som håller ihop i vardagen står också starkare när det verkligen gäller.

Det är så vi bygger ett samhälle som håller ihop.

Samtidigt vet vi att jämlikhet och jämställdhet är avgörande för ett samhälle som håller ihop. Kvinnor i Jämtland Härjedalen har fortfarande sämre livsvillkor än män, och mäns våld mot kvinnor är ett av våra största samhällsproblem. Att stärka jämställdheten och bekämpa våldet är därför ett gemensamt ansvar för både kommuner och region och en självklar del av vårt samhällsbygge.

Så tar vi ansvar och bygger framtiden tillsammans

För Socialdemokraterna i Jämtland Härjedalen handlar politik om ansvar. Ansvar för vardagen här och nu och ansvar för framtiden. Det handlar om att se helheten, fatta svåra beslut när det krävs och stå upp för människor i hela länet, även när förutsättningarna är tuffa.

Vårt län formas av politiska beslut på flera nivåer. Kommunerna ansvarar för skola, äldreomsorg och socialtjänst. Regionen ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling. Staten sätter ramarna genom lagstiftning, finansiering och nationella prioriteringar. När politiken hänger ihop från kommun, via region, till riksdag, används resurserna bättre och välfärden fungerar starkare.

Under den gångna mandatperioden har Socialdemokraterna haft ledande ansvar i regionen och i länets alla åtta kommuner. Vi har styrt i ett ekonomiskt mycket utmanande läge, med kraftigt ökade kostnader och med en SD-stödd högerregering vars prioriteringar i begränsad utsträckning mött behoven i välfärden, infrastrukturen och klimatomställningen i ett stort och glesbefolkat län som Jämtland Härjedalen.

Trots detta har vi tagit ansvar. Vi har prioriterat välfärden, arbetat långsiktigt och hållit ihop våra samhällen. Samtidigt vet vi att det gör skillnad vilka som styr Sverige. En politik som ser hela landet och tar ansvar för kommuners och regioners förutsättningar är avgörande för framtiden i Jämtland Härjedalen.

Så arbetar vi framåt

För att genomföra detta program och möta framtidens utmaningar kommer vi att:

- ta ansvar i vardagen och prioritera välfärden
- hålla ihop politiken från lokal nivå till nationell nivå
- stå upp för hela länet i både stad och landsbygd
- arbeta nära människor, civilsamhälle och lokalsamhällen
- vara en tydlig röst gentemot staten för jämställda och jämlika villkor
- bygga långsiktigt genom investeringar i människor, jobb och klimat

Det här programmet är Socialdemokraternas gemensamma löfte till länets invånare. Ett löfte om att fortsätta ta ansvar, stärka välfärden och skapa framtidstro.

Vi går inte till val på en enskild fråga.

Vi går till val på ett samhällsbygge.

Ett Jämtland Härjedalen där det går att leva, arbeta och åldras väl – i hela länet.

Tillsammans!

Socialdemokraterna Jämtlands län